

**Analiza zagrożeń,
w tym identyfikacji miejsc,
w których występuje zagrożenie
dla bezpieczeństwa osób
wykorzystujących obszar wodny
do pływania, kąpania się,
uprawiania sportu lub rekreacji
na terenie Gminy Stromiec**

Stromiec, styczeń 2024 r.

Zatwierdzam:

ZASTĘPCA WÓJTA

Dariusz Golebiowski

Spis treści

1. Cele i podstawy prawne opracowania	3
2. Charakterystyka Gminy Stromiec.....	4
3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.....	5
3.1 Rzeka Pilica	5
3.2 Rzeka Dyga	7
3.3. Inne zbiorniki wodne i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia	7
4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania ww. zagrożeń	8
5. Telefony alarmowe.....	9
6. Podsumowanie	9

1. Cele i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Stromiec w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania się, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 714 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta)- zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Charakterystyka Gminy Stromiec

Gmina Stromiec jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa mazowieckiego i wraz z sześcioma innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzy powiat białobrzeski. Gmina Stromiec położona jest we wschodniej części powiatu i graniczy z następującymi Jednostkami Samorządu Terytorialnego:

- od północy z gminą Warka (powiat grójecki),
- od północnego wschodu i wschodu z gminami Grabów nad Pilicą i Głowaczów (powiat kozienicki),
- od południa z gminą Jedlińsk (powiat radomski),
- od południowego zachodu i zachodu z gminami Stara Błotnica i Białobrzegi (powiat białobrzeski).

źródło: www.gminy.pl

Gmina Stromiec położona jest w Dolinie Pilicy, na skraju dawnej Puszczy Stromieckiej. Zajmuje obszar 15 672 ha. Gminę zamieszkuje 5848 osób, w 33 wsiach. Gmina ma charakter rolniczy. Bogactwem Gminy są lasy, które zajmują powierzchnię 38 % powierzchni gminy. Zachodnia część gminy wchodzi w zasięg krajobrazu chronionego „Doliny Pilicy” i „Drzewiczki”, występuje też obszar chroniony Natura 2000. Obszar ten odznacza się dużymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi, bogatą florą oraz licznymi gatunkami ptaków.

3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

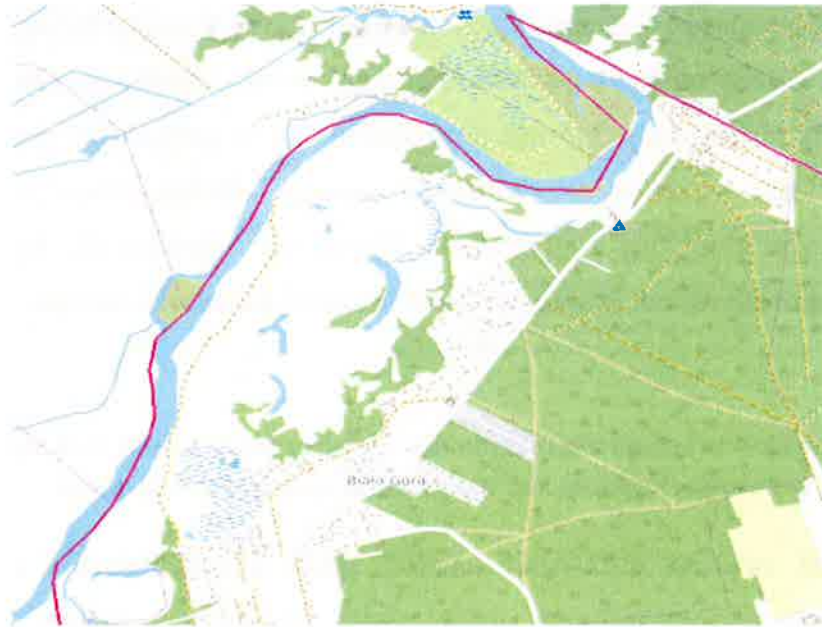
Niniejszy rozdział zawiera zestawienie miejsc, gdzie zidentyfikowano zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Stromiec.

W opracowaniu użyto sformułowań dotyczących miejsc, które wykorzystywane są do rekreacji wodnej (kąpiele, pływanie itp.). Są to „kąpielisko”, „miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli” oraz „dzikie kąpielisko”.

W przypadku zwrotu **„kąpielisko”** rozumie się przez to miejsce zdefiniowane zgodnie z art. 16 pkt. 22 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; W przypadku zwrotu **„miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli”** rozumie się wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem funkcjonujący przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym (art. 39 ust. 1) zgodnie z art. 16 pkt. 28 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Użyty w opracowaniu zwrot **„dzikie kąpielisko”** nie ma odniesienia do definicji ustawowej, jest to miejsce wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli, bardzo często bez jakiegokolwiek infrastruktury.

3.1 Rzeka Pilica

Pilica jest rzeką II rzędu, o długości 319 km i powierzchni dorzecza 9273 km². Pilica jest najdłuższym lewym dopływem Wisły, uchodzącym w 457 kilometrze biegu. Na terenie Gminy Stromiec stanowi część północnej granicy gminy, przepływając przez miejscowość Biała Góra.

<https://bialobrzegi.geoportal2.pl/>

Biała Góra pełni funkcję miejscowości wczasowej. Jest tu wiele ośrodków i indywidualnych domków wycieczkowych. Odcinek rzeki Pilicy w miejscowości Biała Góra, z uwagi na spadek podłoża wokół brzegu oraz zejście w postaci drewnianego pomostu zachęca mieszkańców i wczasowiczów do kąpieli i skoków. Teren wokół koryta rzeki został oznakowany tablicą „ZAKAZ KĄPIELI”. Miejsce to zostało zakwalifikowane jako „dzikie kąpielisko”. Akwen wodny oznakowany i niestrzeżony.

Rzeka Pilica w miejscowości Biała Góra, fotografia Urzędu Gminy Stromiec

3.2 Rzeka Dyga

Dyga jest prawym dopływem Pilicy o długości 25,53 km. Płyne przez miejscowość Ksawerów Nowy, na wschód od Ksawerowa Starego przepływa pod drogą krajową nr 48. Potem skręca na zachód, a następnie, zataczając szeroki łuk i mijając po drodze wieś Pokrzywna, meandruje w kierunku północno-wschodnim, by w okolicach wsi Biała Góra wpaść do Pilicy. Dyga, z uwagi na wąskie koryto i porośnięte brzegi nie sprzyja i nie zachęca do kąpieli. Akwen wodny nieoznakowany i niestrzeżony.

<https://ciekawe-miejsca.net/szlaki-kajakowe-dyga-i-pilica/>

3.3. Inne zbiorniki wodne i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia

1. Ducka Wola – otwarty zbiornik retencyjny, zlokalizowany na działce o nr ewidencyjnym 47, obręb geodezyjny 0008 – Ducka Wola. Zbiornik nie nadaje się do kąpieli przez mieszkańców i turystów.

<https://bialobrzegi.geoportal2.pl/>

2. Olszowa Dąbrowa – zbiornik wodny na działkach o nr ewidencyjnych 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,61, 62, 63, 64, 65,66, 67, 68,69, obręb ewidencyjny 0018 – Olszowa Dąbrowa. Własność prywatna oraz Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Zbiornik nie nadaje się do kąpieli przez mieszkańców i turystów.

<https://bialobrzegi.geoportal2.pl/>

Na terenie Gminy Stromiec nie zidentyfikowano innych miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji. Na terenie Gminy Stromiec nie występują kąpieliska, ani też miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania ww. zagrożeń

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie Gminy Stromiec są okresy wakacyjno-wypoczynkowe.

W okresach letnich wzrasta liczba osób korzystających z kąpieli, więc należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć.

Szczególnie groźne sytuacje dla osób kąpiących się to:

- niewystarczające umiejętności pływania,
- wstrząs termiczny,
- skurcze,
- nieodpowiednia zabawa,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- skakanie do nieznannej wody,
- nagła zmiana warunków na wodzie,

- kąpiel w miejscach niewyznaczonych,
- kąpiele mimo usytuowanych znaków z zakazem kąpieli.

Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających na kąpieliskach:

- korzystanie z tzw. „dzikich kąpielisk”, pozostających bez nadzoru ze strony specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz administracji samorządowej,
- skażenie wody w wyniku zakwitów sinic – kąpiel w wodzie zanieczyszczonej toksynami sinicowymi może wywołać podrażnienia skóry, zapalenie spojówek, dolegliwości układu pokarmowego i oddechowego, w tym zawroty głowy, wymioty i gorączka,
- skażenie środowiska w wyniku awarii i przedostania się do wód substancji niebezpiecznych np. ropy naftowej, oleju itp.,

5. Telefony alarmowe

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia lub życia osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Stomiec należy kontaktować się z poniższymi numerami telefonów:

1. Telefon alarmowy - 112,
2. Policja – 997,
3. Straż Pożarna – 998,
4. Pogotowie ratunkowe – 999,
5. WOPR Białobrzegi – 601 697 971.

6. Podsumowanie

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych w Gminie Stomiec jest dokumentem, który powstał w wyniku oględzin i zidentyfikowaniu miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji uznano, że na terenie Gminy Stomiec występuje 1 miejsce na obszarach wodnych Gminy Stomiec niebezpieczne dla życia i zdrowia kąpiących się – odcinek rzeki Pilicy

w miejscowości Biała Góra. Miejsce to z uwagi na spadek podłoża wokół brzegu oraz zejście w postaci drewnianego pomostu może zachęcać do kąpieli i skoków. Teren wokół koryta rzeki został oznakowany tablicą „ZAKAZ KĄPIELI”, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2022 r., poz. 1979).

Z uwagi na specyfikę sieci hydrograficznej Gminy Stromiec nie stwierdzono innych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i tzw. „dzikich kąpielisk” wymagających oznakowania i nadzorowania.

Sporządziła: Kinga Michalak.